

CROWDFUNDING FOR KOMMUNER

Smallbrooks

INDHOLD

- INTRODUKTION
 - BORGERCROWDFUNDING FOR BEGYNDERE
 - HVORFOR STARTE EN CROWDFUNDINGPLATFORM?
 - DET GODE PROJEKT
 - HVORDAN KOMMER MAN I GANG SOM KOMMUNE?
 - TYPISKE UDFORDRINGER
 - CASES
 - KONTAKT
-

INTRODUKTION

HVAD ER CROWDFUNDING?

Hvad er crowdfunding?

I sin enkelthed er det en metode til at samle penge ind til et projekt fra en større gruppe af individer.

Men det er betydeligt mere end det.

Crowdfunding er gået fra at være et finansielt nichekoncept til et vidtrækkende fænomen, der tilskynder fællesskab, samarbejde og innovation.

Det gør udviklingen af nye idéer økonomisk mulig, men også mere demokratisk og inkluderende.

For kommuner repræsenterer det en mulighed, ikke kun for at bygge bro mellem de lokale myndigheder og dens borgere, men også borgerne imellem.

Men hvad er borgercrowdfunding helt præcist, og hvordan kommer man som kommune i gang?

BORGERCROWDFUNDING FOR BEGYNDERE

Crowdfunding i kommuner handler om medborgerskab. Og medborgerskab handler om aktiv deltagelse og inklusion.

Borgercrowdfunding er derfor et samarbejde mellem de lokale myndigheder og borgere, hvor indbyggere kan foreslå, finansiere og fuldføre projekter, der tilføjer ny værdi til bybilledet og udvikler lokalsamfundet.

Det lægger fundamentet for en dialog, hvor borgere kan bidrage socialt og økonomisk til de tiltag og projekter, som ræsonnerer hos dem.

På den måde kan kommunen hjælpe med at udvikle de tiltag, som deres indbyggere vil have, i stedet for de tiltag, som kommunen tror, de vil have.

Selvom crowdfunding i sin tid startede med velgørenhedsprojekter, er modellen blevet væsentligt mere udbredt de seneste år.

I dag bruges konceptet på tværs af mange områder - fra grøn omstilling til ejendomsinvestering.

Crowdfunding i kommuner er et af de koncepter, der er i hastig udvikling, især i lande som England, Tyskland og nu også Danmark.

Oftest er rammen for konceptet digital. Projekter bliver styret gennem en online crowdfundingplatform, typisk administreret af kommunen, hvis rolle kan variere afhængig af ressourcer, behov og ambitioner.

Mere om det senere. Men først:

HVORFOR STARTE EN KOMMUNAL CROWDFUNDING PLATFORM?

Ud over de finansielle fordele ved at involvere sig i crowdfunding viser erfaring fra andre lande, at den helt store værdi ligger i de sociale gevinster:

DELTAGELSE OG MEDBORGERSKAB

Et centralt aspekt er øget engagement fra borgerne. Kommuner leder altid efter nye måder at opfordre til deltagelse fra borgernes side.

Crowdfunding er et 'bottom-up' initiativ, der gør det muligt for indbyggere at bidrage, men med dem som omdrejningspunkt.

For borgercrowdfunding er mere end bare et finansielt tilskud. Det er en måde at demokratisere lokaludvikling på.

Ideerne kommer fra borgerne selv, og alle kan foreslå et projekt, uanset status eller stilling.

Samtidig kan folk stemme med deres penge på de projekter, der giver mening for dem.

Sidst, men ikke mindst, er det ikke kun penge, folk bidrager med, men også viden, ekspertise og tid.

På denne måde er det borgerne selv, der er den primære drivkraft og har den største indflydelse. Kommunen er med, men primært i rollen som facilitator.

Således skabes der også større tillid til kommunen bag platformen.

INDSIGT

Det er altid en udfordring for lokale myndigheder at aflæse borgernes behov.

Selvom det økonomiske aspekt ofte opfattes som det centrale i crowdfunding, er der en stor værdi i at se, hvilke projekter folk vælger at støtte.

Crowdfunding giver offentligheden mulighed for selv at give udtryk for, hvilke projekter, de mener, skal fuldføres.

Kommunen kan følge med og assistere udviklingen af de enkelte projekter, og på den måde skabes der en dialog, som giver indsigt i hvad, der ræsonnerer hos folk.

FÆLLESSKAB OG TILHØRSFORHOLD

Undersøgelser viser, at borgercrowdfunding både styrker det eksisterende sammenhold, men også lægger bunden for nye netværk på tværs af individer og organisationer.

Tilhørsforhold og ejerskabsfølelse over det offentlige rum har vist sig at stige hos de mennesker, der involverer sig i borgercrowdfunding.

Folk kan bidrage til og være en del af et større fællesskab, hvilket ofte resulterer i en generelt større tilfredshed blandt befolkningen.

Kort sagt: Borgercrowdfunding handler ikke kun om penge.

Sunderland Art Room er en lokal kunstscole for børn og unge i den engelske by Sunderland. Projektet satte sig for at etablere et frirum med leg og kreativ udfoldelse i hjertet af byen. Stedet indeholder studielokale, legerum og en lille cafe og holder jævnligt begivenheder og workshops for de lokale beboere.

DET GODE PROJEKT

Crowdfunding i kommuner kan dække over en bred vifte af potentielle projekter.

Det er dog vigtigt at være opmærksom på de krav, et projekt bør leve op til for at være velegnet til at blive crowdfundet.

Det er vigtigt at sætte platformen op til at blive en succes, især i begyndelsen af dens levetid.

Det gør man primært gennem gode projekter, og der er flere kriterier, der kendetegner det gode projekt.

Ikke alle kriterier behøver være opfyldt, men de kan bruges som en rettesnor for at vurdere, hvorvidt en ide kan blive både finansieret og fuldført.

Luchtsingel Rotterdam i Holland var det første større infrastrukturprojekt, der blev finansieret gennem crowdfunding.

Projektet gik ud på at bygge en 400 meter lang gangbro mellem tre områder af byen, der var adskilt af jernbaneskinner.

Som belønning fik alle, der støttede projektet, skrevet deres navn på en planke i broen. Hver planke kostede 125 kr.

Over 17.000 planker blev solgt i løbet af kun få uger.

REALISTISK

Det kan være fristende at forsøge sig med store og ambitiøse projekter med det samme. Men selvom det bestemt er en mulighed at få disse til at lykkes, viser erfaringer, at mindre projekter med relativt beskedne mål egner sig bedre til crowdfunding. Især på en ny platform.

For det første kan det være svært at skaffe penge nok, men det er også mindre motiverende for dem, der støtter projektet, hvis de ikke føler, at målet er realistisk, eller at deres støtte ikke udgør en stor andel af det samlede beløb.

SPECIFIKT

Det er vigtigt, at projektet har specifikke rammer og mål. "Vi vil gøre parken flottere" er svært at fuldføre, hvorimod "vi vil bygge en ny legeplads med to gynger og en rutsjebane" er til at forstå.

Det sætter tydelige mål for selve projektejeren, hvilket gør finansieringsmålet nemmere at fastsætte og mere præcist, men det gør det også tydeligt for folk, der støtter projektet, hvad de går med til.

Sørg for at projektejeren tydeligt definerer, hvor mange penge de har brug for, og hvad de helt specifikt kommer til at gå til.

LOKALT

Folk engagerer sig ofte mest i deres umiddelbare nærområde. Derfor er det en god ide at sørge for, at projektet er så lokalt som muligt. Et teaterstykke på den lokale plads, opførelsen af en lille hytte i parken, bogklub på biblioteket. Jo mere det er en del af folks hverdag, desto bedre.

REPRÆSENTATIVT

Crowdfunding fungerer bedst, når det er demokratisk. Derfor er det en god ide at vurdere, om det enkelte projekt repræsenterer et bredt udsnit af indbyggere og samtidig er i kommunens "ånd".

Hvis projektet kun kommer til at gøre gavn for en lille, lukket gruppe af mennesker, som samtidig kun udgør et lille nicheområde af kommunen, kan det være en god ide at overveje, om det passer til platformen.

Det er op til den enkelte kommune at vurdere, hvad der bedst repræsenterer dens værdier.

UKONTROVERSIELT

Da crowdfunding ofte involverer et stort antal mennesker med mange forskellige holdninger og livsstile, kan det være fornuftig at holde sig fra kontroversielle projekter.

En lokal skøjtebane eller en koncert på torvet er svært at komme op i det røde felt over, men en indsamling til et bestemt parti eller en demonstration for et omdiskuteret emne kan være bedst at henvise til andre steder.

NETVÆRK

Det er en fordel, hvis projektejeren allerede har et netværk klar til at støtte projektet.

Såkaldt 'socialt bevis' er en stærk faktor i forhold til at komme i mål med en crowdfundingkampagne. Hvis andre mennesker, som ikke kender projektejeren, kan se, at der i forvejen er bred opbakning til projektet, bliver det nemmere at tilslutte sig det.

HVORDAN KOMMER MAN I GANG SOM KOMMUNE?

Flere og flere kommuner er begyndt at bruge crowdfunding som katalysator for nye initiativer blandt borgerne og selv blive involveret i processen. Men spørgsmålet er, hvordan man som kommune engagerer sig.

KOMMUNENS ROLLE

Hvis en kommune ønsker at engagere sig i crowdfunding, skal den finde en balance mellem på den ene side at sikre kvaliteten og succesen af crowdfundingplatforme og deres projekter uden på den anden side at blive for kontrollerende og begrænsende.

Som kommune kan man engagere sig i crowdfunding på tre forskellige måder, der hver især er uafhængige i den forstand, at kommunen kan vælge et højt niveau af engagement på nogle af måderne og et lavt niveau på andre.

- **STØTTER:** KOMMUNEN ER EN DEL AF "CROWDEN"

En simpel måde at engagere sig i crowdfunding er ved at deltage aktivt i "crowden", dvs. støtte projekter på en eller flere crowdfundingplatforme. Ved på denne måde at bidrage økonomisk til udvalgte projekter, kan kommunen støtte initiativer, som den finder relevante for kommunens borgere og politiske dagsorden.

At deltage i crowdfunding på denne måde kræver ikke andet af kommunen end de penge, der bidrages med, og de kræfter, der kastes efter at undersøge og forstå projekterne på diverse crowdfundingplatforme.

- **PROJEKTFORMIDLER:** KOMMUNEN FORMIDLER CROWDFUNDINGPROJEKTER

Kommunen kan også spille en rolle i crowdfunding ved at sørge for, at lokale projekter med behov for finansiering finder frem til relevante crowdfundingplatforme.

Kommunen kan engagere sig i større eller mindre grad på denne måde:

Fra blot at henvise projekter, som den mere eller mindre tilfældigt støder på, til aktivt at finde eller ligefrem opdyrke lokale projekter, screene dem og sørge for at de kommer helt frem til at lancere en kampagne på en crowdfundingplatform - og måske endda komme i mål med den.

Formidling af projekter til en crowdfundingplatform vil ofte ske i tæt samarbejde med platformen.

Hvis kommunen har spillet en større rolle mht. at finde eller opdyrke projekter, vil den i mange tilfælde kunne få en underside på platformen, der præsenterer kommunens projekter.

Det vil dog stadig være selve platformen, der varetager kommunikationen med brugerne af platformen og resten af verden, og som i sidste ende bestemmer vilkårene for projekterne, herunder om de overhovedet skal lanceres eller ej.

UAFHÆNGIGHED MELLEML DE TRE TYPER AF ENGAGEMENT

De tre typer af engagement er uafhængige: En kommune kan f.eks. vælge at være projektformidler uden nødvendigvis at støtte projekterne selv. En kommune kan også have en crowdfundingplatform uden at formidle projekter til den selv - dette kræver dog, at kommunen sørger for, at nogle andre løbende formidler projekter til platformen.

“

"Vi ser mange spændende potentialer i initiativet, og glæder os til at se, hvor det kan bringe os i forhold til at arbejde med vores medborgerskabspolitik i praksis."

”

- ROSE MARIA ZAINALI-GILL
PROJEKTLEDER | AARHUS KOMMUNE

- **PLATFORMSEJER:** KOMMUNEN STYRER SELV PLATFORMEN

Kommunen kan også vælge selv at oprette og administrere en crowdfundingplatform til lokale projekter.

Dette gøres ofte i samarbejde med en partner med ekspertise i crowdfunding, således at kommunen ikke skal stå for hverken it eller håndtering af penge, men kan koncentrere sig om indholdet og brugerne på platformen.

Ved at have en crowdfundingplatform kan kommunen tage ejerskab over hele fortællingen om at få involveret borgerne og sikre, at flere lokale projekter og initiativer får succes.

Borgere, virksomheder og foreninger vil associere kommunens navn med crowdfunding, hvilket kan forbedre kommunens image samtidig med, at det fostrer samarbejde og udvikling på tværs af kommunens borgere, virksomheder og foreninger.

Omvendt vil det at have en crowdfundingplatform også være mere krævende for kommunen, eftersom det vil være kommunens ansvar at udbrede kendskabet til platformen og sikre dens succes.

Især i starten kan dette være en stor opgave, hvis man ikke har en partner til at hjælpe sig. På sigt skulle en crowdfundingplatform dog gerne blive nogenlunde selvkørende - omend der altid vil være behov for, at nogen administrerer projekterne.

TYPISKE UDFORDRINGER

Borgercrowdfunding repræsenterer en ny form for medborgerskab og bliver derfor blevet taget i brug af flere kommuner verden over.

Men før man som kommune kaster sig ud i at have sin egen crowdfundingplatform, er det vigtigt at være opmærksom på de risici og udfordringer, der kan følge med. Jo mere man er opmærksom på eventuelle faldgruber, desto mere kan man gardere sig mod dem.

ANSVAR FOR PROJEKTER

Selvom det er projektejerne, der står for selve projekterne, er det i sidste ende kommunen, der risikerer at stå på mål for dem.

Projekter, som ikke leverer i forhold til kvalitet eller deadline, kan reflektere dårligt på kommunen. Derfor er det vigtigt, at man har en metode på plads til at finde og vurdere projekter.

Er finansieringsmålet realistisk, og er det tilstrækkeligt til det foreslåede projekt? Er projektejeren pålidelig? Er de rette tilladelser på plads?

De fleste projektejere er ikke eksperter i crowdfunding. Derfor er det vigtigt at give dem en indføring i grundlæggende retningslinjer for et godt projekt og samtidig selv vurdere, om projektet lever op til de krav, man har sat som kommune. Jo mere man sætter tydelige rammer for projektet, desto nemmere bliver det også at leve op til for de borgere, der kommer med ideerne.

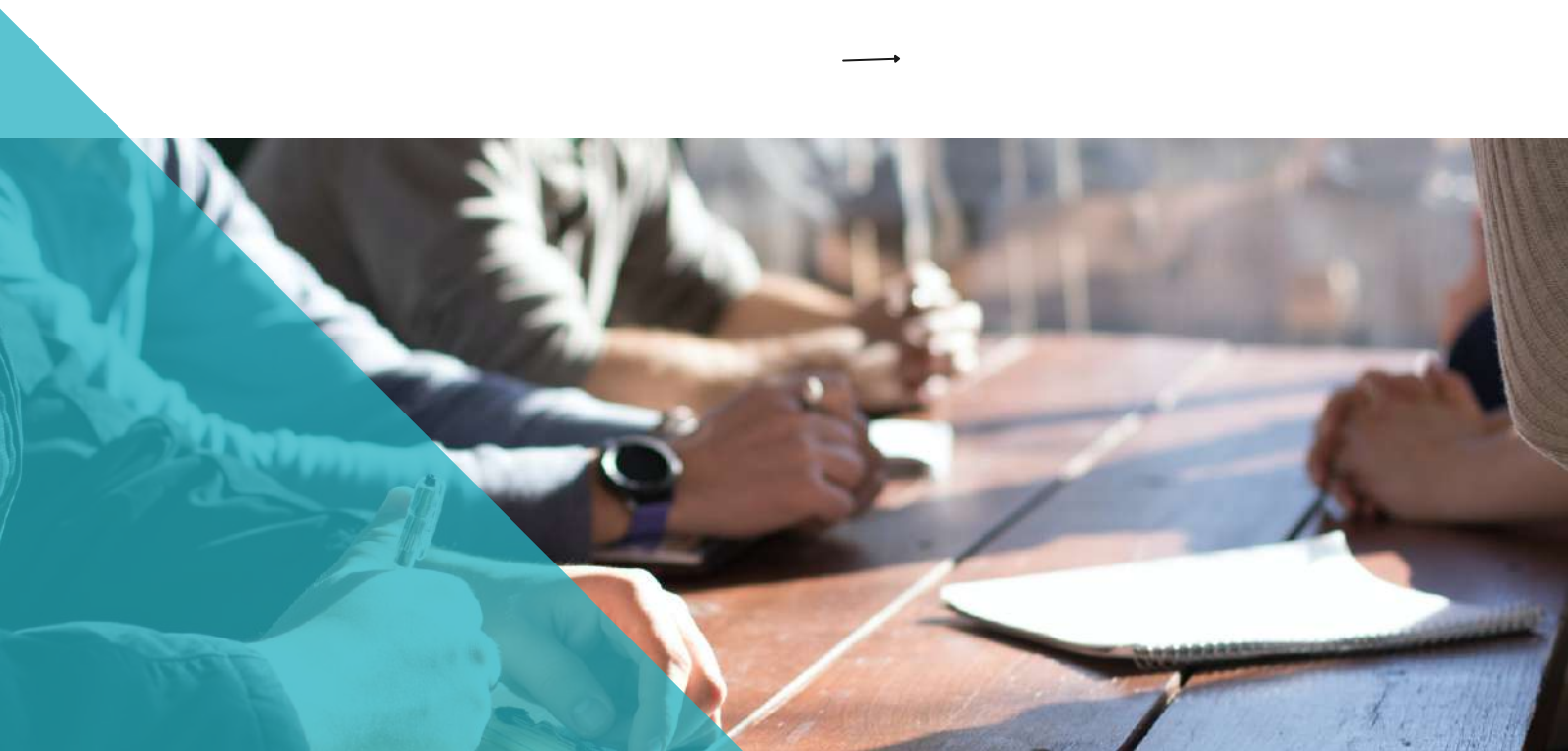
PROJEKTER MED LANGTIDS FORPLIGTELSE

De fleste crowdfundingprojekter har ikke behov for kommunens hjælp, når først projektet er nået i mål. Der er dog enkelte tilfælde, hvor man skal være bevidst om, at der kan være forpligtelser, der rækker ud over deadline, enten finansielt eller i forhold til indsats.

Et event er slut ved deadline, men hvis det f.eks. er en lektiecafe, skal der være en plan for, hvem der driver den. Hvis det er en skøjtebane, skal der foreligge aftaler om, hvem der betaler for vedligeholdelse osv. Ofte er det kommunen, det falder på, men det er en god ide at sikre sig, at der foreligger tydelige retningslinjer, inden projektet går i gang.

CROWDFUNDING SOM ERSTATNING FOR KOMMUNENS ANSVAR

Det skal være tydeligt - både for kommunen selv og for borgerne - at crowdfunding ikke skal ses som noget, der fratager kommunen for økonomisk ansvar. Crowdfunding er et supplement, ikke en erstatning, og skal behandles derefter. Ellers kan der hurtigt opstå kritik og kontroverser.

VIDSTE DU...?

At kommunecrowdfunding ofte oplever en betydeligt højere succesrate på projekter end normalt?

Flere steder er det op til **90%** af projekter hvor kommunen er indblandet, der når deres mål. Det er langt højere end gennemsnittet, der ligger på omkring **22%**.

Sørg derfor for at crowdfunding ikke går ind og dækker kommunale tiltag, der alligevel skulle være ført ud i livet. En crowdfundingplatform skal give mulighed for at skabe nye initiativer, ikke finansiere de eksisterende.

ADMINISTRATION OG DRIFT

En platform kører ikke sig selv. Projekter skal findes, vurderes og vejledes. Leveringer skal sikres, og spørgsmål fra projektejere og borgere skal håndteres. Når det så er sagt, kræver det ikke en større hær at drive en platform.

Hvis man har den nødvendige viden og de rigtige processer, kan det ofte lade sig gøre ved at dedikere en enkelt person til at drive platformen, i hvert fald til at starte med.

Hvis man får den nødvendige oplæring, kan en enkelt medarbejder håndtere den daglige drift. Hvis platformen vokser, kan man senere dedikere flere ressourcer til driften af den.

EKSEMPEL: MAYOR OF LONDON

I London oprettede man i 2014 en crowdfundingplatform, Mayor of London, i samarbejde med den eksterne partner Spacehive.

Initiativet er administreret af kommunen, som samtidig støtter projekterne økonomisk.

Ifølge deres egen evalueringer har initiativet bidraget til en øget demokratisering af udviklingen af lokalsamfundet i London.

Derudover har størstedelen af de involverede borgere oplevet en større lokal sammenhængskraft.

Nye netværk er opstået på tværs af individer og organisationer, der normalt ikke ville have været i kontakt med hinanden.

I TAL:

- 177 projekter
- 25.000 backers
- 60 mil. kr. i tilsagn
- 6 eksterne finansieringspartnere

OMRÅDER

- Udendørsområder
- Landbrug og fødevarer
- Indendørsområder
- Sport og kultur
- Infrastruktur

MAYOR OF LONDON

EKSEMPLER PÅ PROJEKTER

WELL STREET MARKET

Projektejerne bag Well Street Market satte sig for at stable en ny type gademarked på benene.

Med økologiske fødevarer, musikscene og kunstudstillinger er begivenheden vokset til at være en yderst populær destination for mange lokale indbyggere.

STØTTER: **298**

INDSAMLET: **743.000 kr.**

MIGRATEFUL COOKERY SCHOOL

For at udvikle stærkere lokale bånd, startede folkene bag projektet en madlavningsskole, hvor flygtninge og asylansøgere kunne dele deres traditionelle madkundskaber.

Initiativet fremmer integration og fællesskab i London og har oplevet stor succes, siden det nåede sit mål i 2021.

STØTTER: **783**

INDSAMLET: **1.110.000 kr.**

EKSEMPEL: STREEKMOTOR23

er et samarbejde mellem 23 kommuner i Flandern i det nordlige Belgien.

Sammen med Koalect, der står bag softwaren, gik de sammen om at bygge en crowdfundingplatform på tværs af flere regioner.

Ideen var at skabe et initiativ, der kunne støtte lokale projekter med særlig fokus på udsatte unge, ældre og folk med handicap.

Formålet er at aktivere folk og stimulere deres engagement i lokalområdet. Platformen er siden da vokset til at omfatte flere emner, såsom mentalt helbred, bæredygtighed, sport og meget andet.

Projektet er finansieret med støtte fra EU og en lang række andre organisationer, der donerer sammen med 'crowden'.

Platformen er et eksempel på en skræddersyet platform, hvor man i stedet for at bruge en white-label løsning har bygget en platform helt fra bunden.

Ejerne af platformen tager imod en bred række af projekter fra mange forskellige typer af projektejere, fra NGO'er, individer og non-profits til skoler og private virksomheder.

Kommunerne bag står ikke kun for at drive platformen men har også valgt at fordoble finansieringen, hvis projektet når det aftalte mål.

STREEKMOTOR23

EKSEMPLER PÅ PROJEKTER

PLUK 9230

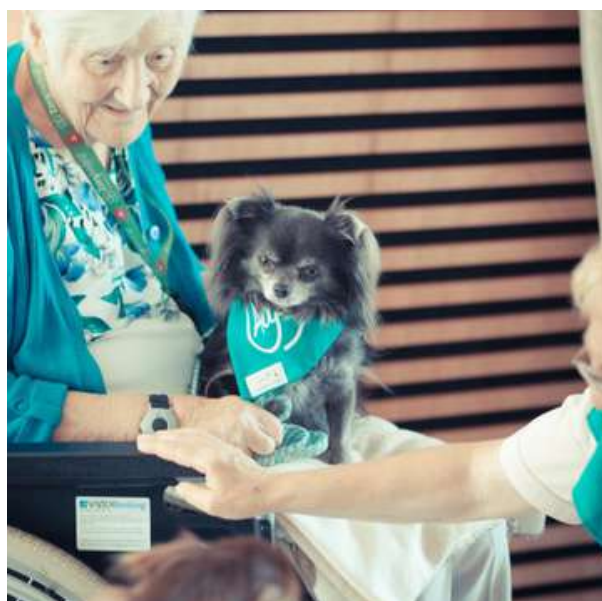
Projektet samler borgere i regionen til faste 'plukkedage', hvor grupper mødes og tager ud og plukker frugt sammen, som så derefter bliver brugt af lokale butikker til forskellige produkter som juice, chutney og marmelade. Overskuddet af salget doneres derefter til sociale støtteorganisationer.

STØTTER: **135**

INDSAMLET: **70.000 kr.**

HUNDE PÅ PLEJEHJEMSBESØG

Som led i en større indsats for at støtte kommunens ældre borgere, samlede et dyreinternat ind til at udvikle et dedikeret hold frivillige, der træner hunde på internatet og jævnligt tager dem på besøg på plejehjem i kommunen. Ideen har vist sig at være et stort hit og har siden bredt sig til andre kommuner.

STØTTER: **61**

INDSAMLET: **63.200 kr.**

EKSEMPEL: SUNDERLAND CROWDFUNDING

Den fodboldglade by på den engelske vestkyst startede en crowdfundingplatform i 2020. Det primære formål var at aflaste folk og virksomheder, der var ramt af nedlukninger på grund af COVID-19.

Konceptet bredte sig hurtigt, og i dag er platformen centrum for en myriade af projekter: fra musikfestivaler og små fælleshaver til pop-up-markeder og kunstudstillinger.

Platformen er primært drevet af en enkelt medarbejder fra Sunderland Kommune og er finansieret i samarbejde med flere sponsororganisationer. Disse organisationer medfinansierer projekter, der når et vist antal støtter selv.

Projektansøgninger bliver vurderet løbende, men godkendte projekter bliver kun offentliggjort to gange om året. På den måde har kommunen rigelig tid til at kvalitetssikre og vejlede projekterne.

På under tre år er Sunderland Crowdfunding nået i mål med mere end 40 projekter og har mere end 1800 støtter på platformen.

SUNDERLAND CROWDFUNDING

EKSEMPLER PÅ PROJEKTER

STØTTER: **49**

INDSAMLET: **95.000 kr.**

THE GREEN LAKE CAFE

Målet for projektet var at oprette et læringssted for udviklingshæmmede med fokus på at inddrage folk med indlæringsvanskeligheder i frivilligt arbejde og det lokale erhvervsliv.

Stedet drives af frivillige, der underviser i praktiske kundskaber, som kan gøre det nemmere for f.eks. autister at blive en del af det lokale fællesskab.

FÆLLES MUSIKSTUDIE I LOKAL BUNKER

Da der var et ønske om et fælles musikstudie, valgte man at omdanne en nedlagt bunker til et sted, hvor alle kunne øve og indspille musik.

Projektejerne samarbejdede med lokale, frivillige musikproducenter for at skabe et rum, hvor især nye kunstnere kunne komme og få hjælp til at føre deres kreative ideer ud i livet.

STØTTER: **46**

INDSAMLET: **176.600 kr.**

Smallbrooks

I Smallbrooks er vi eksperter i kommunale crowdfundingplatforme.

Som partner i jeres crowdfundingprojekt udvikler vi jeres platform og vejleder i alt fra projekthåndtering til markedsføring.

Ved at overlade softwaredelen til os og samtidig trække på vores ekspertise og erfaring, kan I fokusere på det sjove; At drive jeres eget kommunale crowdfundingunivers.

Besøg vores hjemmeside for at lære mere:

www.smallbrooks.com/da/crowdfundingdanmark

E-mail:

info@smallbrooks.com

Telefon:

42 90 19 29

Adresse:

Applebys Pl. 7, 1411 København

Esben Bistrup Halvorsen
Adm. direktør